

Euroopa Liidu
Nõukogu

Luxembourg, 27. juuni 2023
(OR. en)

11084/23

SUSTDEV 100
ONU 43
ENV 751
DEVGEN 131
AG 64

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 27. juuni 2023

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 10629/23 + ADD 1

Teema: EL pärast tegevuskava 2030 rakendamise esimest poolaega:
ümberkujundava muutuse juhtimine ja edu kiirendamine kõigil tasanditel
– Nõukogu järeldused (27. juuni 2023)

Delegatsioonidele edastatakse lisas 27. juunil 2023 toimunud nõukogu 3962. istungil heaks kiidetud nõukogu järeldused, mis käsitlevad ELi pärast tegevuskava 2030 rakendamise esimest poolaega.

**EL pärast tegevuskava 2030 rakendamise esimest poolaega:
ümberkujundava muutuse juhtimine ja edu kiirendamine kõigil tasanditel**

Nõukogu järeldused

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. *KINNITAB TAAS*, et Euroopa Liit (EL) ja selle liikmesriigid toetavad kindlalt kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 (edaspidi „tegevuskava 2030“) ja selle kestliku arengu eesmärgi kui meie ühist kestliku tuleviku tegevuskava; *TULETAB MEELDE* oma 2017. aasta juuni, 2019. aasta aprilli, 2019. aasta detsembri ja 2021. aasta juuni järeldusi, Euroopa Ülemkogu 2018. aasta oktoobri järeldusi ning poliitilisi põhisõnumeid kestliku arengu kohta 2023. aasta kõrgetasemelisele poliitilisele foorumile ning *KINNITAB TAAS* neis võetud kohustusi;
2. *RÕHUTAB*, et kooskõlas tegevuskava 2030 integreeritusel, jagamatusel ja omavahelisel seotusel põhineva laadiga, nagu on kirjas kestliku arengu eesmärgis nr 16, on rahu, julgeolek ja rahvusvahelise õiguse, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse austamine kestliku arengu eeltingimused; *KORDAB* oma kindlat hukkamõistu Venemaa ebaseaduslikule, provotseerimata ja põhjendamatule agressioonile Ukraina vastu, millega rikutakse jõhkralt rahvusvahelist õigust, sealhulgas ÜRO põhikirja; *KORDAB* oma solidaarsust Ukraina riigi ja rahvaga ning *TOETAB* ÜRO peasekretäri üleskutset Venemaale lõpetada agressioon;
3. *MÄRGIB*, et sel aastal jõuab lõpule tegevuskava 2030 rakendamise esimene poolaeg, ning *VÄLJENDAB MURET* ÜRO peasekretäri kestliku arengu eesmärkide eduaruande järelduste pärast, milles kinnitatakse, et ülemaailmsed jõupingutused on seni olnud ebapiisavad; *RÕHUTAB*, et praeguste suundumuste jätkumisest ei piisa ning vaja on tõenditel põhinevaid ja pöördelisi ümberkujundavaid sekkumisi ning suuremat vastupanuvõimet tulevastele kriisidele; *TUNNISTAB VAJADUST* suurendada jõupingutusi ning *KUTSUB* rahvusvahelist üldsust *TUNGIVALT ÜLES* kiirendama edusamme ning täitma ülemaailmseid ühiseid kohustusi ja kollektiivselt tegutsema;

KESTLIKU ARENGU EESMÄRKIDE TIPPKOHTUMISE EEL EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

4. *TUNNISTAB*, et maailm seisab silmitsi kasvavate geopoliitiliste pingetega; *KORDAB* oma kindlat toetust tugevale reeglitel põhinevale mitmepoolsusele, mille keskmes on ÜRO; *PEAB* sellega seoses *TERVITATAVAKS* kestliku arengu eesmärkide tippkohtumise ja muude kõrgetasemeliste kohtumiste pakutavat võimalust anda hoogu, mis on vajalik mitmepoolse süsteemi tõhustamiseks ja kestliku arengu eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude kiirendamiseks; seda silmas pidades *KUTSUB ÜLES* kõrgetasemelisele osalemisele kestliku arengu eesmärkide tippkohtumisel;
5. *TUNNISTAB* teaduse olulist rolli tegevuskava 2030 rakendamise seisu hindamisel ning teaduse rolli peamiste tõenduspõhiste lahenduste leidmisel; *KUTSUB ÜLES* pöörama erilist tähelepanu 2023. aasta ülemaailmse kestliku arengu aruandele ja soovitustele, mida peetakse kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks vajalike ümberkujundavate muutuste puhul keskseks; eelkõige *KUTSUB* komisjoni *ÜLES* võtma neid soovitusi oma asjaomastes poliitika kavandamise protsessides täielikult arvesse;
6. *RÕHUTAB*, et kooskõlas Addis Abeba tegevuskavaga on äärmiselt oluline suurendada rahaliste vahendite kasutuselevõtmist kõigist allikatest, näiteks avaliku ja erasektori riigisisest rahastamisest ja rahvusvahelistest vahenditest; *RÕHUTAB*, et praeguste rahavoogude parandamine ja võimalike voogude eest takistuste kõrvaldamine on arenguriikides kestliku arengu eesmärkide saavutamisel äärmiselt oluline, eriti ebakindlas olukorras ja äärmiselt haavatavas olukorras olevate riikide puhul;
7. *VÄLJENDAB* toetust rahvusvahelise finantsstruktuuri reformile, millega toetatakse kõige haavatavamaid, kaitstes samal ajal ülemaailmseid avalikke hüvesid; *TUNNISTAB*, et mitmesugused käimasolevad algatused, nagu Bridgetowni tegevuskava, ÜRO peasekretäri kestliku arengu eesmärkide ergutuskava ja uue finantspakti teemaline Pariisi tippkohtumine, on olnud tõukejõuks, mis võib anda olulise panuse kestliku arengu eesmärkide tippkohtumisele, arengu rahastamist käsitlevale kõrgetasemelisele dialoogile, Maailmapanga Grupi ja Rahvusvahelise Valuutafondi iga-aastastele kohtumistele ning COP 28-le;

8. *PEAB TERVITATAVAKS* kõigile rahvusvaheliste finantsasutuste sidusrühmadele tehtud üleskutset reformida mitmepoolsete arengupankade tavasid ja prioriteete, et tegeleda süstemaatiliselt ülemaailmsete probleemidega, keskendudes samal ajal jätkuvalt vaesuse vähendamisele ja ühisele heaolule; *PEAB TERVITATAVAKS* üleskutset viia kõik rahavood kooskõlla ülemaailmsete avalike hüvede kaitsega, sealhulgas kliimaneutraalsuse ja kliimamuutustele vastupanuvõimeliste arengusuundadega kooskõlas Pariisi kokkuleppega ja liikudes kestliku arengu eesmärkide saavutamise suunas; samuti *INNUSTAB* mitmepoolseid arengupanku tugevdama arenguriikidele pakutavaid tehnilisi eksperditeadmisi, vahendeid ja stiimulite struktuuri, et töötada muu hulgas välja energiasüsteemi ümberkujundamise projekte, mis meelitavad ligi sise- ja välisinvestoreid erasektorist;
9. *TUNNISTAB* rahvusvahelise koostöö otsustavat rolli ja seda, et ametlik arenguabi on endiselt oluline rahastamisallikas kestliku arengu eesmärkide saavutamisel; *TULETAB MEELDE*, et EL ja selle liikmesriigid on jätkuvalt maailma suurimad ametliku arenguabi andjad, ning *KINNITAB TAAS* ELi kollektiivset kohustust anda ametliku arenguabina 0,7 % kogurahvatulust;
10. *RÕHUTAB*, et strateegia „Global Gateway“ aitab otseselt kaasa mitmesuguste omavahel seotud kestliku arengu eesmärkide rakendamisele, nii ELi pakkumisena kui ka tõhusa panusena rakendamisvahendite tugevdamisse ja ülemaailmse partnerluse taaselustamisse, edendades arukaid investeeringuid kvaliteetsesse taristusse, järgides kõrgeimaid sotsiaalseid ja keskkonnastandardeid kooskõlas ELi huvide ja väärtustega, milleks on õigusriigi põhimõte, inimõigused ning rahvusvahelised normid ja standardid;
11. *KORDAB* oma toetust ÜRO arengureformile ning *RÕHUTAB*, kui oluline on jätkata ÜRO ja ELi vahelisi kõrgetasemelisi poliitilisi dialooge, et suurendada koostööd ja koordineerimist ning nende tegevuse ja jõupingutuste tõhusust;
12. *TERVITAB* ÜRO peasekretäri aruannet „Meie ühine tegevuskava“ ja kõrgetasemelise nõuandekogu aruannet tõhusa mitmepoolsuse kohta;

13. *KUTSUB* ÜRO sekretariaati *ÜLES* tuginema aruande „Meie ühine tegevuskava“ järelmeetmetes ülemaailmse kestliku arengu aruande teabele ja soovitustele, sealhulgas kõrgetasemelise nõuandekogu soovitustele, et tagada tegevuskava 2030 maksimaalne täitmine; *KUTSUB* peale selle ÜRO sekretariaati *ÜLES* jätkama selles küsimuses pidevat dialoogi ÜRO liikmesriikidega;

KÕRGETASEMELISE POLIITILISE FOORUMI RAAMES TOIMUVA KORRAPÄRASE LÄBIVAATAMISE KÄIGUS EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

14. *TOONITAB*, kui olulised on tegevuskava 2030 rakendamise ausad, kaasavad, tõenduspõhised, tulemustele orienteeritud ja tulevikku suunatud läbivaatamised; ELil, kes on tegevuskava rakendamisel esirinnas, on selles oluline roll;
15. seda silmas pidades *PEAB TERVITATAVAKS*, et komisjon võttis vastu kestliku arengu eesmärkide rakendamise esimese ELi vabatahtliku ülevaate ja tutvustab seda 2023. aasta juulis toimival kõrgetasemelisel poliitilisel foorumil; *INNUSTAB* komisjoni kasutama ELi vabatahtlikku ülevaadet vahendina teadlikkuse suurendamiseks ja rakendamise edasiseks tugevdamiseks piirkondlikul, riiklikul ja kohalikul tasandil;
16. *MÄRGIB*, et ELi vabatahtlik ülevaade on ennekõike aruanne, mille eesmärk on hinnata seniseid saavutusi ning teha kindlaks probleemid ja puudujäägid, ning *RÕHUTAB* pakilist vajadust teha täiendavaid edusamme integreeritud, strateegilise, ambitsioonika ja tervikliku ELi lähenemisviisi alal, et rakendada kestliku arengu eesmärgi aastani 2030 ja pärast seda; *KORDAB* oma üleskutset koostada terviklik rakendusstrateegia. See peaks looma eelduse ja võimaldama tulevastel komisjonidel, eelkõige järgmisel 2024.–2029. aasta komisjoni koosseisul, liikuda kiiresti edasi kestliku arengu eesmärkide rakendamisega kõigil tasanditel, keskendudes puudujääkidele ning käsitledes omavahelisi seoseid, koostoimet ja kompromisse tegevuskava 2030 vaimus;
17. seetõttu *PEAB TERVITATAVAKS* ELi vabatahtlikust ülevaatest saadavat strateegilist teavet ELi kohustustest ja eesmärkidest liikuda kestliku arengu eesmärkide, sealhulgas 2030. aastaks seatud kvantifitseeritud ja tähtajaliste eesmärkide suunas, ning suuniseid tegevuskava 2030 rakendamise jätkamiseks võetavate meetmete kohta, pidades eelkõige silmas komisjoni järgmise koosseisu poliitilisi prioriteete; *INNUSTAB* siiski komisjoni selgemalt määratlema, kui suures ulatuses piisab ELi olemasolevatest kohustustest ja eesmärkidest tegevuskava 2030 rakendamiseks ELi tasandil; *MÄRGIB*, et selliseks määratlemiseks võiks sobida terviklik rakendusstrateegia;

18. *KUTSUB* komisjoni *ÜLES* esitama uue vabatahtliku ülevaate kestliku arengu eesmärkide rakendamise kohta ELis ja sellest väljaspool vähemalt üks kord nelja aasta jooksul ja hiljemalt enne järgmist kestliku arengu eesmärkide tippkohtumist; seda silmas pidades *KUTSUB* komisjoni *ÜLES* looma õigeaegse, avatud, läbipaistva ja mitmetasandilise osalusprotsessi ELi järgmise vabatahtliku ülevaate ettevalmistamiseks, kaasates aktiivselt nõukogu ning konsulteerides tihedalt peamiste sidusrühmade ja Euroopa Parlamendiga, kooskõlas ÜRO suunistega; *PEAB TERVITATAVAKS*, et ELi vabatahtlik ülevaade sisaldab tulevikku suunatud elemente, ent *RÕHUTAB*, et tulevased ELi vabatahtlikud ülevaated peaksid tugevdama nende rolli tulevikku suunatud poliitikaprojekti ja tööriistana, mille abil kavandatakse ümberkujundavat poliitikat;
19. *KORDAB* ELi kindlat pühendumust poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususele kooskõlas Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) 2019. aasta ministrite soovitusetega; sellega seoses *KUTSUB ÜLES* koostama tulevastes ELi vabatahtlikes ülevaadetes põhjalikuma ja kriitilisema hinnangu saavutustele ja poliitika sidususe puudujääkidele ELi sise- ja välistegevuses, sealhulgas võimalikule sünergiale ja kompromissidele, pöörates erilist tähelepanu partnerriikidele avalduvale mõjule;
20. sellega seoses *KUTSUB* Eurostati *ÜLES* lisama põhjalikuma analüüsi sise- ja välispoliitika ülekanduva mõju kohta, sealhulgas erinevate kestliku arengu eesmärkide vaheliste seoste ning partnerriikides võetavate riigisiseste meetmete mõju kohta, nagu on ette nähtud kestliku arengu eesmärgis 17.14; lisaks *INNUSTAB* Eurostati pöörama oma aastaaruandes erilist tähelepanu mõjule, mida ELi poliitika avaldab peamistele ümberkujundavatele muutustele, mida on kirjeldatud 2023. aasta ülemaailmse kestliku arengu aruandes;
21. *KORDAB*, kui olulised on kaasavad ja läbipaistvad läbivaatamisprotsessid kooskõlas üldpõhimõttega, et mitte kedagi ei tohi kõrvale jätta, ja kestliku arengu kolme – majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnaalase – mõõtme tasakaalustamine; *PEAB* sellega seoses *TERVITATAVAKS* konsultatsioone, mida komisjon on pidanud nõukogu ja sidusrühmadega ELi vabatahtliku ülevaate koostamisel, kuid *KUTSUB ÜLES*, võttes arvesse institutsioonilisi rolle ja eelisõigusi, suuremaid jõupingutusi ja suuremat läbipaistvust, tagama, et sidusrühmadega peetud konsultatsioonide tulemusi oleks tulevastes ülevaadetes piisavalt kajastatud;

SELLEKS ET TÕHUSTADA KOOSTÖÖD JA DIALOOGI NÕUKOGU JA KOMISJONI VAHEL, EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

22. võttes arvesse järgmise seitsme aasta otsustavat tähtsust, *RÕHUTAB*, kui oluline on korrapäraselt tõhustada suhtlust ja koostööd komisjoni, sealhulgas Eurostatiga, ja nõukogu ning samuti Euroopa Parlamendi, Euroopa välisteenistuse, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Euroopa Regioonide Komitee vahel, et kiirendada kestliku arengu eesmärkide ühist rakendamist ELi tasandil ja tõhustada poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusust;
23. tuginedes institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe raames komisjoniga peetavale korrapärasele struktureeritud dialoogile, *KUTSUB ÜLES* uurima, kuidas kõige paremini luua nõukogus iga-aastane struktureeritud töösükkel kestliku arengu eesmärkide rakendamiseks, alustades komisjoni iga-aastase tööprogrammi avaldamisest; *TEEB ETTEPANEKU* katseaasta kohta, mis algaks komisjoni järgmise, 2024. aasta tööprogrammi avaldamisega;
24. *VÕTAB KOHUSTUSE* Eurostati aastaaruande suhtes järelemeetmete võtmisel esitada komisjonile kirjaliku soovituseta tagada kestliku arengu eesmärkide sidusad järelemeetmed, mis osutavad mõõdukatele või negatiivsetele suundumustele, mida komisjon peaks kaaluma oma iga-aastase tööprogrammi koostamisel; *KINNITAB TAAS* oma viimases ühisavalduses ELi seadusandlike prioriteetide kohta võetud kohustust kiirendada tegevuskava 2030 rakendamist ning *KOHUSTUB* tagama, et kestliku arengu eesmärkide rakendamist võetakse nõuetekohaselt arvesse komisjoniga peetavas korrapärase dialoogis enne komisjoni iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmist, tuginedes Eurostati viimasele seirearuandele;
25. *VÕTAB KOHUSTUSE* analüüsida komisjoni iga-aastases tööprogrammis esitatud valitud seadusandlikke ettepanekuid, millel on kestliku arengu eesmärkidele kõige suurem mõju, pöörates erilist tähelepanu sellistele ettepanekutele, mis viitavad mõõdukale või negatiivsele suundumusele; *KUTSUB* komisjoni *ÜLES* tutvustama, kuidas valitud seadusandlikele ettepanekutele lisatud mõjuhinnangutes on integreeritud kestliku arengu eesmärgid kooskõlas parema õigusloome poliitikaraamistikuga 2021. aasta läbivaatamisega, et hõlbustada komisjoni tehtud analüüsi arvesse võtmist nõukogus; eelnimetatud mõjuhinnanguid arvesse võttes, *VÕTAB KOHUSTUSE* jagada analüüsi, mis käsitleb konkreetseid ettepanekuid ja nende mõju kestliku arengu eesmärkidele, esitades asjaomastele nõukogu organitele kirjaliku soovituseta;

26. *TUNNISTAB*, et majandus- ja sotsiaalspoliitika koordineerimise ja järelevalve Euroopa poolaasta raamistik on oluline vahend, mille abil viia sisepoliitika kooskõlla tegevuskavaga 2030, ning *KUTSUB* seetõttu komisjoni *ÜLES* kaaluma selle protsessi vahetundmist panusena ELi integreeritud, strateegilisse, ambitsioonikasse ja terviklikku lähenemisviisi tegevuskava 2030 rakendamisele; lisaks *TUNNISTAB*, kui olulised on sellised ennetavad tööriistad, näiteks prognoosimismeetodid, mida tuleks järk-järgult tõhustada, et tegeleda tegevuskava 2030 rakendamisel ette tulevate probleemide ja kitsaskohtadega;

SELLEKS ET TUGEVDADA KOGU ÜHISKONDA HÕLMAVAT LÄHENEMISVIISI RAKENDAMISELE, EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

27. *RÕHUTAB*, et tegevuskava 2030 rakendamine on jagatud vastutus, milleks on vaja kogu ühiskonda hõlmavat lähenemisviisi, mis põhineb inimõigustel, tagamaks, et mitte kedagi ei jäeta kõrvale ja et esmalt tegeletakse kõige rohkem mahajäänutega, ning *TUNNISTAB* seetõttu vajadust tõhustada nõukogu ja sidusrühmade vahel koostööd kestliku arengu eesmärkide rakendamisel, et suurendada ühtsust ja nähtavust tegevuskava 2030 rakendamise kiirendamiseks tehtavas ühises töös;
28. seda silmas pidades *KUTSUB* komisjoni *TUNGIVALT ÜLES* taastama sihtotstarbelise alalise konsultatsiooniplatvormi, mis kaasab paljusid sidusrühmi ELi kestliku arengu eesmärkide alasesse töösse nii ELi kui ka ülemaailmsel tasandil ning millel on kaasav ja esinduslik liikmeskond, et hõlbustada kogu ühiskonda hõlmavat lähenemisviisi, mille abil tõhustada kestliku arengu eesmärkidega seotud meetmeid ja eesmärkide elluviimist; *TEEB ETTEPANEKU* kaasata selline platvorm kestliku arengu eesmärkide rakendamise järelevalvesse ELi tasandil ja kõrgetasemelise poliitilise foorumi raames esitatavatesse ELi tulevastesse vabatahtlikesse ülevaadetesse; *KUTSUB* komisjoni *ÜLES* tutvustama eelmise sidusrühmade platvormiga seoses saadud kogemusi ja neile tuginema;
29. *TUNNISTAB*, kui oluline on edendada teabevahetust ja vastastikust õppimist liikmesriikide vahel, sealhulgas olemasolevate võrgustike, vahendite ja praktikute kogukondade kaudu, samuti selleks, et võimaldada liitude loomist ja parandada ühiseid meetmeid kestliku arengu eesmärkide rakendamiseks;

30. *RÕHUTAB* tiheda koostöö tähtsust nõukogus, eelkõige konkreetsete tsükliliste protsesside puhul, nagu poliitiliste põhisõnumite ettevalmistamine enne iga-aastast kõrgetasemelist poliitilist foorumit; *TEEB ETTEPANEKU* leppida varakevadel kokku poliitilistes põhisõnumites, et ELi osalejad saaksid neid vabatahtlikkuse alusel kasutada iga-aastasele kõrgetasemelisele poliitilisele foorumile eelevaltel üritustel; lisaks *TEEB ETTEPANEKU*, et nõukogu peaks poliitilised põhisõnumid heaks kiitma.
-